خبر

بررسی درخواست افشای اسناد مالی ترامپ رئیس‌جمهوری زیر تیغ

● دیوان عالی آمریکا بررسی این درخواست را آغاز کرده است که آیا دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور اجازه دارد سوابق مالی خود را محرمانه نگه دارد یا باید آنها را علنی کند. به گزارش بی‌بی‌سی، ترامپ از انتشار اسنادی که می‌تواند جزئیات دارایی‌های او و عملکرد مالی شرکت خانوادگی او را روشن کند، خودداری کرده است.دو کمیته مجلس نمایندگان کنگره و دادستان‌ها در نیویورک خواستار انتشار اظهارنامه‌های مالیاتی و سایر اسناد مالی او شده‌اند. وکلای شخصی ترامپ استدلال می‌کنند او تا زمانی که رئیس‌جمهور است، از مصونیت کامل برخوردار است. انتظار می‌رود دیوان عالی در چند هفته رأی خود را صادر کند. ترامپ خلاف رؤسای‌جمهور دهه‌های اخیر از انتشار برگه‌های مالیاتی‌اش امتناع کرده است.کارشناسان می‌گویند حکم دیوان عالی می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای توانایی کنگره در زمینه اعمال نظارت بر فعالیت‌های رئیس‌جمهور و همچنین توانایی دادستان‌هایی که درباره شخص اول کشور تحقیق می‌کنند، داشته باشد. به دلیل اپیدمی ویروس کرونا ۹ قاضی دیوان عالی در تماس از راه دور استدلال طرفین پرونده را شنیدند. دیوان عالی آمریکا هم‌اکنون متشکل از پنج قاضی محافظه‌کار - شامل دو قاضی منصوب آقای ترامپ یعنی نیل گورسچ و برت کاوانا - و چهار قاضی لیبرال است.وکلای ترامپ تاکنون در سه مورد جداگانه از ارائه مدارک مورد درخواست خودداری کرده‌اند. دادگاه‌هایی در واشنگتن و نیویورک در همه این دعاوی علیه ترامپ رأی داده‌اند اما اجرای آن احکام تا زمان بررسی پرونده در دیوان عالی معلق شده است. دو کمیته مجلس نمایندگان که در کنترل دموکرات‌هاست، خواستار دریافت سوابق مالی ترامپ از دو بانک دویچه و کاپیتال وان که با او معامله داشته‌اند و همچنین شرکت حسابداری مازارز شده است.دویچه‌بانک یکی از معدود بانک‌هایی بود که بعد از یک رشته ورشکستگی‌ها در دهه ۱۹۹۰ حاضر شد به او وام بدهد. اسناد درخواستی شامل رکوردهای مربوط به آقای ترامپ، سازمان ترامپ و خانواده او می‌شود. وکلای ترامپ استدلال کردند که کنگره اختیار قانونی لازم برای صدور درخواستی در این زمینه و توجیه معتبری برای دیدن این اسناد ندارد. همچنین سایروس ونس جونیور، دادستان ناحیه منهتن نیویورک که دموکرات است، از شرکت مازارز درخواست اسنادی در این زمینه کرده است.

این تحقیقات به حق‌السکوتی که ادعا می‌شود مایکل کوهن، وکیل سابق آقای ترامپ، به دو زن - استورمی دانیلز، بازیگر فیلم‌های پورن و کارن مکدوگال، مدل پلی‌بوی - پرداخته مربوط می‌شود. این دو زن می‌گویند با ترامپ رابطه داشته‌اند؛ ادعایی که او رد می‌کند. وکلای آقای ترامپ گفتند که رکوردهای او را نمی‌توان تحویل داد، چون او تا زمانی که در قدرت است از مصونیت بهره می‌برد.

درخواست عربستان برای کاهش بیشتر تولید نفت

● عربستان پس از یک جنگ نفتی با روسیه که تبعات اقتصادی کلانی برای این کشور داشت، از کشورهای نفتی عضو اوپک، مسکو و اوپک‌پلاس خواست تا به کاهش تولید توافق‌شده پایبند باشد و حتی تولید خود را بیشتر از سطح توافق‌شده کاهش دهند. به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری رسمی عربستان (واس)، عربستان از کشورهای عضو اوپک، روسیه و دیگر کشورهای تولیدکننده نفت عضو اوپک‌پلاس خواست تا به کاهش تولید توافق‌شده پایبند باشند و داوطلبانه سطح کاهش تولید را افزایش دهند تا توازن به بازارهای نفتی بازگردد. بر اساس این گزارش دولت سعودی اعلام کرده به کاهش تولید برای حمایت از ثبات در بازارهای نفت پایبند خواهد بود. عربستان، امارات و کویت اعلام کرده‌اند که میزان کاهش تولید خود را از میزان توافق‌شده در اوپک نیز بیشتر کاهش خواهند داد.

خالد الفاصل، وزیر نفت کویت از کاهش تولید ۸۰هزاربشکه‌ای در روز به‌عنوان کاهش تولید داوطلبانه و بیشتر از میزان توافق‌شده با اوپک پلاس و حمایت از کاهش اضافی تولید نفت توسط ریاض خبر داد. امارات نیز به میزان صدهزار بشکه بیشتر از توافق خود تولید خود را کاهش خواهد داد. هم‌زمان با شیوع ویروس کرونا و کاهش تقاضای جهانی برای نفت، قیمت جهانی نفت با سقوط بی‌سابقه‌ای در سال ۲۰۲۰ مواجه شد، سرانجام در آخرین نشست وزیران نفت و انرژی ۲۳ کشور عضو و غیرعضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) تصمیم گرفته شد تا این کشورها برای مقابله با کاهش بی‌سابقه قیمت جهانی نفت و بهبود اوضاع اقتصادی به میزان ۱۰ میلیون بشکه معادل ۲۳ درصد از تولیدات خود را کاهش دهند.

مایک پمپئو تنها برای چند ساعت به اسرائیل رفت

طرح الحاق روی میز مذاکره

عکس: AP

قطار دیپلماسی ایالات متحده پس از دو ماه توقف به دلیل شیوع ویروس کرونا دوباره به حرکت افتاد و وزیر خارجه آمریکا روز گذشته در آستانه تشکیل کابینه جدید اسرائیل به دیدار بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل و بنی گانتس، شریک او در کابینه جدید رفت تا درباره موضوعاتی ازجمله مقابله با ویروس کرونا، اقدامات ایران در منطقه و الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری به اسرائیل، مذاکره کند.

سفر مایک پمپئو در شرایطی انجام می‌شود که امروز قرار است مراسم تشکیل کابینه جدید اسرائیل برگزار شود تا به بن‌بست سیاسی بیش از یک سال اخیر اسرائیل که حاصل آن برگزاری سه انتخابات بود، پایان داده شود. بنی گانتس، رقیب نتانیاهو که بر اساس توافق گذشته خود با نتانیاهو، ریاست کنست (پارلمان اسرائیل) را عهده‌دار بود، از این سمت استعفا داد تا به احتمال بسیار زیاد امروز به‌عنوان وزیر دفاع در کابینه ائتلافی نتانیاهو منصوب شود. طبق توافق انجام‌شده قرار است سمت نخست‌وزیری میان نتانیاهو و گانتس و وزارتخانه‌ها هم میان دو حزب لیکود و آبی و سفید تقسیم شود و هرکدام دو سال این سمت را در اختیار داشته باشند. گانتس هم از اکتبر ۲۰۲۱ نخست‌وزیر اسرائیل خواهد شد.

علاوه بر تنش‌های سیاسی داخلی میان احزاب اسرائیلی برای تشکیل کابینه، موضوع الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری به اسرائیل هم از مباحث مطرح‌شده میان این احزاب بود و حساسیت موضوعات منطقه‌ای باعث شد تا پمپئو در سفری چندساعته و با تعداد کمی همراه، به دلیل محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا روانه قدس شود.

مقابله با نفوذ ایران

واشنگتن درباره ضرورت انجام این سفر چندساعته در چنین شرایطی توضیح مشخصی نداد و صرفا در بیانیه‌ای کوتاه بدون اشاره به هیچ دستور کار دارای اضطراری و فوریتی، اعلام کرد که پمپئو قرار است درباره «مبارزه با بیماری همه‌گیر کرونا، امنیت منطقه و نفوذ زیان‌بار ایران در منطقه بحث و گفت‌وگو کند»؛ اما اظهارات نتانیاهو و پمپئو قبل از دیدار جزئیات بیشتری از دلایل این سفر ارائه می‌دهد. نتانیاهو در نشست خبری قبل از مذاکره با وزیر خارجه آمریکا با اشاره به همه‌گیری ویروس کرونا، به «موضوع نگران‌کننده دیگر برای منطقه» هم اشاره کرد. به گفته نتانیاهو «نفوذ و اقدامات ایران در منطقه، همه‌گیری دیگری است که باید نگران آن باشیم و دراین‌باره با وزیر خارجه آمریکا مذاکره خواهم کرد».

براساس گزارش‌ها، در دو ماه گذشته حملات اسرائیل علیه آنچه «اهداف ایران و متحدانش در سوریه» عنوان شده، شدت یافته است. مایک پمپئو روز گذشته در گفت‌وگویی با یک روزنامه اسرائیلی حامی نتانیاهو با اعلام حمایت از سیاست نخست‌وزیر اسرائیل در قبال ایران گفت که «با توجه به تحریم‌های شدیدی که علیه ایران اعمال شده، درآمد این کشور شدیدا کاهش یافته؛ اما همچنان بخش درخورتوجهی از درآمد ایران صرف افزایش نفوذ در منطقه می‌شود». یک مقام آمریکایی هم گفته است که «با توجه به موضع تضعیف‌شده ایران، آمریکا و اسرائیل باید از این وضعیت بهترین استفاده را ببرند».

طرح جنجالی الحاق کرانه باختری

تصمیم نتانیاهو درباره الحاق حدود ۳۰ درصد از کرانه باختری به اسرائیل که با چراغ سبز ترامپ انجام شده، یکی دیگر از موضوعات مهم مورد مذاکره وزیر خارجه آمریکا و مقام‌های اسرائیلی بود و حتی می‌توان گفت اهمیت این موضوع و طرح صلح ترامپ برای منطقه، باعث سفر فوری پمپئو به اسرائیل شد. پمپئو پیش از مذاکراتش با نتانیاهو ترجیح داد تا درباره این الحاق موضع‌گیری نکند و صرفا تأکید کرد که «این موضوع داخلی اسرائیل است و ایالات متحده از هر تصمیم اسرائیل دراین‌باره حمایت می‌کند»؛ اما وزیر خارجه آمریکا تأیید کرد که مهم‌ترین موضوع مورد مذاکره «بحث رودررو با نتانیاهو و گانتس درباره طرح صلح آمریکا برای اسرائیل و فلسطین و لزوم افزایش سرعت اجرای این طرح است».

مهم‌ترین مسئله تاثیرگذار بر این برنامه صلح، الحاق قریب‌الوقوع بخش‌هایی از کرانه باختری است که قرار است کنست اسرائیل اول جولای (۱۰ تیر) درباره آن رأی‌گیری کند. دراین‌میان، نتانیاهو از حامیان الحاق این سرزمین‌ها به شمار می‌آید و به نظر می‌رسد گانتس هم جز چند ملاحظه، مخالفتی با این الحاق نداشته باشد. این در حالی است که مقام‌های تشکیلات خودگردان فلسطینی در همان ماه ژانویه که از طرح صلح ترامپ رونمایی شد، مخالفت کامل خود را با این طرح اعلام و هرگونه تصمیم‌گیری درباره سرزمین‌های فلسطینی‌نشین بدون مشارکت فلسطینی‌ها رد کردند.

محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، در موضع‌گیری جدید در اوایل ماه آوریل دوباره موضع دولت خود را تکرار کرد که از زمان طرح ترامپ در ماه ژانویه بدون تغییر باقی مانده است. «هیچ‌کس نباید خود را فریب دهد. دنیا این روزها درگیر بحران ویروس کرونا است؛ اما این دلیل نمی‌شود که آنها حقوق ما را پایمال کنند. ما به هیچ طرفی اجازه نخواهیم داد حقوق ما را نقض کند».

پس از اظهارات عباس هم یکی از سخنگوهای دفتر رئیس تشکیلات خودگردان در بیانیه‌ای با ارائه توضیحات بیشتر اعلام کرد: «ایالات متحده هیچ حقی در مشروعیت‌بخشیدن به تصمیم اسرائیل درباره سرزمین‌های فلسطینی یا تصمیم‌گیری درباره آنچه در این سرزمین‌ها رخ می‌دهد، ندارد. فلسطینی‌ها تنها کسانی هستند که درباره آینده سرزمین خود تصمیم می‌گیرند».

دیوید شاپیرو، سفیر سابق آمریکا در اسرائیل، با انتشار مقاله‌ای در روزنامه اسرائیلی هاآرتص احتمال داد که این سفر با هدف «هماهنگی مواضع دو طرف در موضوع الحاق و نیز محکم‌ترکردن پایگاه ترامپ نزد مسیحیان انجیلی و یهودیان راست‌گرا در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در ماه نوامبر» انجام گرفته باشد. شاپیرو در ماه مارس هشدار داده بود که الحاق کرانه باختری می‌تواند حمایت هر دو حزب دموکرات و جمهوری‌خواه آمریکا از اسرائیل را با چالش جدی مواجه کند و به‌این‌ترتیب مانعی مهم بر سر راه کمک‌های نظامی آمریکا به اسرائیل ایجاد شود. در چنین شرایطی، تعویق الحاق کرانه باختری به اسرائیل را نباید به طور کامل از نظر دور داشت. استیون کوک، تحلیلگر سیاست خارجی در «فارن پالسی» می‌نویسد: «از نگاه برخی اسرائیلی‌ها، وزن مذهبی و احساسی داده‌شده به کرانه باختری به اندازه‌ای زیاد است که حتی در صورت مخالفت‌های گسترده بین‌المللی، این الحاق تحت هر شرایطی باید انجام شود. دراین‌میان برخی اعضا و تحلیلگران خوش‌نیت واقعیتی مهم را درباره کرانه باختری نادیده می‌گیرند. موضوع الحاق برای بسیاری از اسرائیلی‌ها، حتی مقام‌های رسمی اسرائیل یک مسئله وجودی است و احتمالا اکثریتی درخورتوجه به این موضوع توجهی نشان نمی‌دهند. از نظر آنها هیچ شریکی برای صلح وجود ندارد یا اگر باشد، آن‌قدر ضعیف است که کاری از پیش نمی‌برد». برخی چهره‌های برجسته نظامی اسرائیل هم با این الحاق مخالفت کرده‌اند. سه مقام نظامی عالی‌رتبه اسرائیل که نخواستند اشاره‌ای به نام‌شان شود، اعتقاد دارند که الحاق کرانه باختری به اسرائیل می‌تواند صلح اسرائیل با مصر و اردن را به خطر بیندازد و این امر در نهایت آینده اسرائیل را به خطر خواهد انداخت.

رویداد

اتهام‌زنی ترکیه به امارات

● مولود چاووش‌اوغلو، وزیر خارجه ترکیه، امارات متحده عربی را متهم کرد که منطقه خاورمیانه را به هرج‌ومرج می‌کشد. او گفت که امارات همراه با مصر و برخی از کشورها، منطقه را به هرج‌ومرج کشانده است.

رکوردزنی کسری بودجه دولت فدرال آمریکا

● رکورد کسری بودجه ماهانه دولت فدرال آمریکا در ماه آوریل شکسته شد و به ۷۳۷.۹ میلیارد دلار افزایش یافت. به گزارش آسوشیتدپرس، وزارت خزانه‌داری آمریکا اعلام کرد که کسری بودجه دولت فدرال فقط در ماه گذشته میلادی ۷۳۷.۹ میلیارد دلار بوده که تقریبا سه‌برابر رکورد ۲۳۵ میلیارددلاری کسری بودجه در ماه فوریه است.

درخواست برای تعویق بدهی‌های کشورهای فقیر

● بیش از ۳۰۰ قانون‌گذار در سراسر جهان از صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی خواستند تا بدهی‌های کشورهای فقیرتر را در میانه بحران کرونا به تعویق بیندازد. این درخواست که برنی سندرز، سناتور ایالت ورمانت و ایلهان عمر، نماینده مینه‌سوتا، آن را مطرح کردند، در حالی ارائه می‌شود که انتظار می‌رود تأثیر این اپیدمی بر کشورهای فقیر درگیر کرونا بسیار بالا باشد.

برگزاری اعتراضات در تونس

● معترضان تونسی در استان تطاوین، مسئولان سیاسی را به فساد متهم کرده و انحلال پارلمان را خواستار شدند. معترضان تونسی همچنین سکوت قیس سعید، رئیس‌جمهور کشور در برابر خواسته‌های ساکنان این استان را محکوم کردند.

درخواست ۶ کشور اروپایی از شورای امنیت

● شورای امنیت سازمان ملل متحد سه‌شنبه‌شب جلسه مجازی در مورد ادعاهای غربی مبنی‌بر به‌کارگیری سلاح شیمیایی در سوریه برگزار کرد که روسیه و چین از شرکت در آن خودداری کردند. در این نشست شش کشور اروپایی از شورای امنیت خواستند «مسئولان نظام سوریه را که در استفاده از سلاح شیمیایی در سال ۲۰۱۷ دست داشته‌اند» محاکمه کند.

با نگاهی به تحولات افغانستان

شکست نظریه‌های فرجام‌خواهی

محمدعارف فصیحی‌دولتشاهی . استاد دانشگاه

در این متن تلاش بر آن است که شکست نظریه‌های متعارض فرجام‌خواهی(مارکسیسم و لیبرالیسم) در کش‌وقوس تاریخ تحولات پرشتاب افغانستان به‌گونه‌ای مختصر بررسی شود.

۱. شکست نظریه فرجام‌خواهی مارکسیسم در افغانستان

در اوج جریان سنگین و دامنه‌دار جنگ سرد، منازعه ایدئولوژی‌های رقیب مانند مارکسیسم و کاپیتالیسم، افغانستان نیز از تکانه‌ها و ترکش‌های این منازعه بی‌نصیب نماند. تلاش‌های امپریالیسم شوروی به‌منظور رسیدن به آب‌های گرم که از توصیه‌های ژئوپلیتیکی پتر کبیر بود، همواره این کشور را در جست‌وجوی فرصت طلایی قرار می‌داد.تا اینکه با کودتای هفت ثور این فرصت برای شوروی‌ها فراهم آمد. هدف از رسیدن به آب‌های گرم خلیج‌فارس از طریق کریدور افغانستان فقط تسلط بر دریاها یا فتح سرزمین نبود بلکه مهم‌تر از آن یکسان‌سازی فرهنگی و تطبیق سبک زندگی کمونیستی به‌مثابه مسئولیت تاریخی در راستای پایان‌بخشیدن به تاریخ و تحقق کمون نهایی بود.با روی‌کارآمدن رژیم خلق در افغانستان، کشتی سیاست و حکومت به سمت کمونیسم پهلو گرفت. مارکس و لنین، رهبران انقلاب جهانی معرفی شدند. برژنف و گورباچف رفیق خوانده شدند. دین افیون توده‌ها تلقی شد و هفت ثور انقلاب برگشت‌ناپذیر معرفی شد.رنگ سیاه، سرخ و سبز پرچم به رنگ‌های تنها سرخ که سمبل کمونیسم است، تغییر کرد. باروق شفیعی در اشعارش به لنین درود فرستاد؛ چیزی که در نگره اسلامی خاص پیامبر (ص) است. تئوریسین‌های انقلاب ثور ادعا کردند انقلاب ثور بر مبنای تجربیات علمی مارکسیسم -لنینیسم استوار بوده و در جهت پایان‌بخشیدن به تاریخ و به نفع پرولتاریاست.اما این ایده بنا به دلایلی که تشریح آنها در این مختصر نمی‌گنجد، تا فرجام تاریخ در عالم تصور باقی ماند و هیچ‌گاه تحقق نیافت. آمریکا از طریق حمایت از بنیادگرایی و با هدف انتقام از جنگ ویتنام ضربه سهمگینی بر نظریه فرجام‌خواهی از نوع کمونیستی وارد کرد. مجاهد به‌مثابه محرک‌های تاریخ افغانستان بر دترمینیسم نهفته در این نظریه خط بطلان کشید و در نهایت ایده کمون نهایی را نه‌تنها در افغانستان که در متروپل و اقمار رهسپار موزه‌های تاریخی کرد.

۲. شکست نظریه فرجام‌خواهی از نوع لیبرال در افغانستان

در فردای جنگ سرد، فوکویاما در قالب «نظریه پایان تاریخ» با عطف توجه به سخنان مارکس و هگل «تکامل بشر بی‌نهایت نیست»، روایت دیگری از فرجام‌خواهی را مطرح و عمده‌سازی کرد. در تلقی او نظام سرمایه‌داری آمریکا بهترین نظام ممکن در جهان است، با آن تاریخ تمام می‌شود و همه کشورها باید بر آن گردن نهند و بر آن ملتزم شوند.فرجام‌خواهی از نوع لیبرال که توسط فوکویاما مطرح شد، طمع مضاعف ایالات‌متحده را بر تطبیق سبک زندگی آمریکایی ولو از طریق فشار و جنگ برانگیخت. سوءاستفاده مقامات آمریکایی به‌ویژه نومحافظه‌کاران از این نظریه برای توجیه حمله به دیگر کشورها از جمله افغانستان زمینه شکست این نظریه را فراهم کرد.امروزه در دو سوی اوراسیا بازیگران قدرتمندی مثل چین و روسیه مشغول تثبیت موقعیت راهبردی خود هستند. در خاورمیانه آشوب برپاست. در افغانستان نیز جنگ با تروریسم فرجام نیکی نداشته است. بدین‌سان، نظریه پایان تاریخ با چالش جدی مواجه شده است. این شکست را فوکویاما نیز پذیرفته است: «یک‌چیز را باید از عراق و افغانستان یاد گرفته باشیم؛ آن‌هم اینکه آمریکا، منابع قدرت و خردمندی لازم را برای انجام کارهایی مثل برقراری دموکراسی در یک کشور خاورمیانه‌ای ندارد». مطالعه میدانی این شکست‌ها، فوکویاما را بر آن داشته است که بگوید: من هیچ‌وقت ادعا نکردم که آمریکا الگوی دیگران است. به عقیده من، آمریکا هنوز عاشق ارتشش است و به‌نوعی به قدرت باور دارد. من فکر می‌کنم این یکی از دلایل شکست‌های دموکراسی بوده است. آمریکایی‌ها فکر می‌کردند با استفاده از قدرت می‌توانند شکل دنیا را به کلی تغییر دهند.

www.sharghdaily.ir